
Charakter a struktura studia

Charakter studia

Text akreditace

Studijní plán v prezenční formě, v kombinované formě

Studijní program je koncipovaný jako dvouletý a jsou do něj přijímáni uchazeči s titulem bakalář na základě písemných přijímacích zkoušek.

Zhruba polovina předmětů v rámci studijního plánu má teoretickou povahu, druhá polovina je orientovaná na osvojení výzkumných metod a technik, a to jak z oblasti kvantitativní, tak i kvalitativní metodologie. Studium není nějak úzce oborově orientované a není ani založeno na nějaké jedné teorii či metodě. V teoretické části je neustále zdůrazňována multiparadigmatičnost oboru, ve výzkumné oblasti zase pluralita metodologických přístupů. Ve vyučovaných předmětech lze navíc zaznamenat i řadu přesahů do jiných oborů, v první řadě do historie, ale také do antropologie, politologie, ekonomie či kulturologie.

Záměrem výuky není produkovat úzce zaměřené odborníky, nýbrž humanitně vzdělané jedince, kteří disponují relativně širokou paletou znalostí a dovedností.

Struktura studia

Vyučované předměty lze rozdělit do tří základních bloků:

První teoreticko-historický blok nabízí kurzy věnované obecným teoretickým koncepcím historické sociologie a civilizační analýzy a dále perspektivám historické sociologie ve vztahu k problematice vědění, kultury, náboženství, národů, nacionalismu, ekonomiky, politiky, státu, demokracie a každodennosti. Ke stěžejním předmětům patří kurzy Historická srovnávací sociologie a Úvod do civilizacionistiky, které přednáší Stanislav Holubec a Karel Černý. K dalším vyučujícím patří Miloš Havelka (Historická sociologie vědění, kultury a náboženství), Marek Německý (Historická sociologie politiky), Jan Štemberk (Ekonomický systém v historicko-sociologické perspektivě), Bohuslav Šalanda (Každodennost v perspektivě historických sociálních věd), Alena Marková (Formování národa v procesu evropské modernizace) a jiní. Na výuce v tomto bloku se příležitostně podílejí i někteří zahraniční profesori, např. Jaroslav Kiliás.

Druhý metodologicko-výzkumný blok seznamuje studenty se základními přístupy a problémy sociologické a do určité míry i historické metodologie. Výklad výzkumných metod a technik je orientován na kvantitativní i kvalitativní metodologii a je doveden do aplikační roviny (biografický výzkum, grounded theory, diskursivní analýza, stratifikační výzkum, sekundární analýza dat z datových archivů, historická práce s prameny). Výuku těchto předmětů zajišťuje Ondřej Špaček, Hedvika Novotná, Magdaléna Šťovíčková Jantulová, Martin Vávra, Jan Štemberk či Alena Marková.

Třetí povinně-volitelný blok má charakter výběrový a specializační. Jeho jádro tvoří čtyři volitelné okruhy předmětů:

1. Teorie sociální změny a modernizačních procesů
2. Historická sociologie kultury a každodennosti
3. Historická sociologie politiky a mezinárodních vztahů
4. Temporalita sociálních procesů a občanská společnost (od ak. roku 2023/2024)